

OR. I. 1710. 3. 2016

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.411.001.03.2016

R/16/001

*Pan Włodzisław W. Lesiak
proszę o rozważenie
[Signature]*

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

STAROSTWO POWIATOWE
W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM
KANCELARIA OGÓLNA

Wpłynęło **21-07-2016** Lids **12198**

Osoba złącznikowa *[Signature]*

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce

T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05

lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	R/16/001 – Kształcenie w szkołach dla dorosłych.
Okres objęty kontrolą	Lata szkolne od 2012/2013 do 2014/2015 (do 30 czerwca).
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Piotr Fatalski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 99301 z dnia 25 marca 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Ilżecka 37, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski (dalej: Starostwo).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Starostą Ostrowieckim w okresie od 29 listopada 2010 r. do 7 grudnia 2014 r. był Zdzisław Kałamaga, a od 8 grudnia 2014 r. jest Zbigniew Duda (dalej: Starosta). (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna	<p>Zasady udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych zostały określone w uchwałach Rady Powiatu w Ostrowcu Świętokrzyskim (dalej: Rada Powiatu) w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych prowadzonych na terenie powiatu ostrowieckiego przez inne niż powiat ostrowiecki osoby prawne i osoby fizyczne, a także trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania (dalej: zasady udzielania i rozliczania dotacji). Udostępniona przez Starostwo do wypełniania wniosków i sprawozdań aplikacja <i>Dotacje</i> nie umożliwiała sporządzania półrocznych i rocznych rozliczeń z wykorzystania dotacji, wymaganych uchwałami Rady Powiatu. Rozpatrywanie wniosków o udzielenie dotacji oraz przekazywanie dotacji odbywało się zgodnie z powyższymi zasadami. Rozliczenia dotacji dokonywano na podstawie miesięcznych sprawozdań z wykorzystania dotacji składanych przez organy prowadzące szkoły. Działania mające na celu zapewnienie terminowego składania ww. sprawozdań nie były skuteczne. Nie wyegzekwowano zwrotu niewykorzystanej przez Policealne Studium Fryzjerstwa i Wizażu w Ostrowcu Świętokrzyskim (dalej: PSFiW) dotacji w kwocie 7.369,15 zł, a także nie ustalono faktycznej kwoty zwrotu niewykorzystanej dotacji przez Centrum Kształcenia Zawodowego „Ekspert” w Ostrowcu Świętokrzyskim (dalej: EKSPERT). Realizowane były kontrole dotyczące uczęszczania przez słuchaczy na obowiązkowe zajęcia, ale nie przeprowadzono żadnej kontroli dotyczącej wykorzystania otrzymanych przez szkoły dotacji na cele określone w art. 80 ust. 3d oraz w art. 90 ust. 3d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty². Weryfikowano poprawność danych przekazywanych w ramach Systemu Informacji Oświatowej (dalej: SIO) do Ministerstwa Edukacji Narodowej (dalej: MEN).</p>
--------------	---

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, ze zm.

Opis stanu
faktycznego

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą do zadań Wydziału Edukacji, Kultury, Kultury Fizycznej i Turystyki (dalej: Wydział Edukacji), zgodnie z obowiązującymi regulaminami organizacyjnymi³ należało m.in.:

- sprawowanie nadzoru nad działalnością szkół i placówek w zakresie spraw finansowych i administracyjnych;
- prowadzenie ewidencji niepublicznych szkół i placówek oświatowych oraz przygotowanie decyzji administracyjnych sprawie nadania uprawnień szkoły publicznej;
- gromadzenie, opracowywanie i przetwarzanie w formie elektronicznej danych SIO;
- podział dotacji przekazywanych niepublicznym szkołom i placówkom oświatowym i nadzór nad ich wykorzystaniem;
- kontrola bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników szkół i placówek oraz uczniów.

Powyższe zadania zostały przypisane w zakresach czynności poszczególnym pracownikom Wydziału Edukacji. W okresie objętym kontrolą bezpośredni nadzór nad jego działalnością sprawował Wicestarosta Eligiusz Mich. (dowód: akta kontroli str. 7-62, 676-695)

Rada Powiatu, na podstawie art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, uchwałą nr IX/71/11 z dnia 29 czerwca 2011 r. ustaliła tryb udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych prowadzonych na terenie powiatu ostrowieckiego przez inne niż powiat ostrowiecki osoby prawne i osoby fizyczne, a także tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystania. W okresie objętym kontrolą Rada Powiatu trzykrotnie zmieniała powyższe zasady udzielania i rozliczania dotacji⁴. Jako uzasadnienie do zmian wskazywano dostosowanie powyższych przepisów do zmian w ustawie o systemie oświaty oraz udostępnienie⁵ elektronicznej aplikacji *Dotacje*. Podstawą ustalenia miesięcznej stawki dotacji na jednego ucznia była uchwała budżetowa Rady Powiatu oraz informacja o sposobie wyliczenia części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu. Niepublicznym szkołom ponadgimnazjalnym o uprawnieniach szkół publicznych, w których realizowany był obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, przysługiwała dotacja na każdego ucznia w wysokości równej 100% kwoty przewidzianej na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez powiat w danym roku budżetowym. Niepublicznym szkołom ponadgimnazjalnym o uprawnieniach szkół publicznych niewymienionych powyżej, przysługiwała dotacja na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu, w wysokości równej 50% ustalonych w budżecie powiatu wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych powiatu tego samego typu i rodzaju w przeliczeniu na jednego ucznia. Uczestnictwo uczniów w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych musiało być potwierdzone ich własnoręcznym podpisem. Dotacja udzielana była na pisemny wniosek organu prowadzącego szkołę, złożony w Starostwie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji na dokumencie wygenerowanym przez aplikację *Dotacje*. Do piątego dnia każdego miesiąca organ prowadzący szkołę miał obowiązek złożyć informację o faktycznej liczbie uczniów według stanu na pierwszy dzień miesiąca oraz informację o frekwencji za miesiąc poprzedni. Organ prowadzący szkołę miał obowiązek sporządzać miesięczne, półroczne i roczne rozliczenie dotacji, odpowiednio w terminach do 20 każdego następnego miesiąca, do 20 lipca oraz do 20 stycznia następnego roku. Organ prowadzący szkołę miał również obowiązek prowadzenia dokumentacji finansowo-księgowej, dokumentacji przebiegu nauczania, w tym informacji o liczbie uczniów i frekwencji na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych. Przeznaczenie dotacji określono zgodnie z art. 90 ust. 3d pkt 1 ustawy o systemie oświaty. Powiatowi przysługiwało prawo kontroli prawidłowości i sposobu wykorzystania dotacji oraz rzetelności

³ Wprowadzonych lub zmienionych następującymi uchwałami Rady Powiatu w Ostrowcu Świętokrzyskim: nr VI/45/07 z dnia 16 lutego 2007 r., nr XI/84/11 z dnia 25 sierpnia 2011 r., nr XLII/308/13 z dnia 9 września 2013 r., nr XLVIII/360/14 z 18 lutego 2014 r. oraz nr IX/53/2015 r. z 27 lutego 2015 r.

⁴ Uchwałą nr XXII/154/12 z dnia 29 marca 2012 r., uchwałą nr XXXIV/247/13 z dnia 26 lutego 2013 r. oraz uchwałą nr XI/63/2015 z dnia 29 kwietnia 2015 r.

⁵ Pod adresem www.vulcan.net.pl/jst/powiatostrowiecki.

wykazywania liczby uczniów na zajęciach lekcyjnych w porównaniu ze stanem faktycznym. (dowód: akta kontroli str. 63-98)

Ewidencja niepublicznych szkół i placówek oświatowych powiatu prowadzona była ręcznie i zawierała następujące informacje: nazwę szkoły lub placówki, nazwę organu prowadzącego, typ szkoły, numer ewidencyjny, datę wpisu, datę wykreślenia z ewidencji, informację czy szkoła ma uprawnienia szkoły publicznej oraz uwagi. W ewidencji znajdowały się wpisy dotyczące 38 szkół niepublicznych i placówek, z których 20 posiadało uprawnienia szkoły publicznej. Z powyższej ewidencji przed okresem objętym kontrolą wykreślono siedem szkół lub placówek, w tym pięć z uprawnieniami szkoły publicznej. (dowód: akta kontroli str. 99-108)

Na sieć szkół dla dorosłych składały się szkoły dla dorosłych, dla których organem prowadzącym był powiat ostrowiecki oraz niepubliczne szkoły dla dorosłych o uprawnieniach szkół publicznych. W okresie objętym kontrolą powiat był organem prowadzącym dla następujących szkół dla dorosłych:

- Technikum Uzupełniającego dla Dorosłych oraz Szkoły Policealnej dla Dorosłych w Zespole Szkół w Bałtowie (szkoły zlikwidowano 31 sierpnia 2013 r.);
- Zespołu Szkół w Kunowie (rozwiązany 31 sierpnia 2013 r.), składającego się m.in. z Technikum Uzupełniającego dla Dorosłych oraz Policealnej Szkoły dla Dorosłych;
- Technikum Uzupełniającego dla Dorosłych nr 2 w Ostrowcu Świętokrzyskim (zlikwidowanego 31 sierpnia 2013 r.);
- Szkoły Policealnej dla Dorosłych nr 2 w Ostrowcu Świętokrzyskim (zlikwidowanej 31 sierpnia 2013 r.);
- Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Ostrowcu Świętokrzyskim;
- Technikum Uzupełniającego nr 3, przekształconego z dniem 1 września 2014 r. w Liceum Ogólnokształcące nr 2 dla Dorosłych w ramach Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

W powyższym okresie na terenie powiatu działały następujące niepubliczne szkoły dla dorosłych o uprawnieniach szkół publicznych:

- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Żak (do 10 lutego 2015 r.);
- Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Żak;
- Policealna Szkoła Centrum Nauki i Biznesu Żak;
- Policealna Szkoła Medyczna Żak (od 1 września 2014 r.);
- Policealne Studium Fryzjerstwa i Wizażu (do 1 września 2014 r.);
- Technikum Uzupełniające Centrum Kształcenia Zawodowego EKSPERT;
- Policealne Studium Zawodowe Centrum Kształcenia Zawodowego EKSPERT;
- Niepubliczne Technikum Uzupełniające dla Dorosłych Zakładu Doskonalenia Zawodowego;
- Niepubliczna Szkoła Policealna dla Dorosłych Zakładu Doskonalenia Zawodowego;
- Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Zakładu Doskonalenia Zawodowego. (dowód: akta kontroli str. 314-316, 426, 646-675)

Zgodnie z metryczką subwencji oświatowej na 2013 r., powiat otrzymał środki w kwocie 52.533.533 zł, w tym 3.601.857,82 zł⁶ jako kwotę bazową subwencji oświatowej na uczniów szkół dla dorosłych. Na 2014 r. powiat otrzymał 49.789.250 zł subwencji oświatowej, w tym 2.964.414,04 zł⁷ jako kwotę bazową subwencji oświatowej na uczniów szkół dla dorosłych. Natomiast na 2015 r. otrzymał odpowiednio 50.900.869 zł i 2.192.098,48 zł⁸. (dowód: akta kontroli str. 222-227)

Wysokość stawek dotacji dla szkół i placówek niepublicznych na każdy rok ustalana była uchwałą Zarządu Powiatu, na podstawie art. 90 ust. 2a i ust. 3 ustawy o systemie oświaty oraz uchwał w sprawie trybu udzielania i rozliczania przez Powiat dotacji dla niepublicznych

⁶ Szkoły publiczne – 675.581,62 zł i szkoły niepubliczne – 2.926.276,20 zł.

⁷ Szkoły publiczne – 317.413,36 zł i szkoły niepubliczne – 2.647.000,68 zł.

⁸ Szkoły publiczne – 154.736,36 zł i szkoły niepubliczne – 2.037.362,12 zł.

szkół i placówek oświatowych oraz trybu i zasad kontroli prawidłowości ich wykorzystania. Wycień obowiązujących stawek dokonano w oparciu o dane uzyskane z Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego oraz Urzędu Miasta Kielce, dotyczące zaplanowanych wydatków na jednego ucznia w poszczególnych typach szkół, w danym roku budżetowym. Do czasu ustalenia stawek obowiązujących w danym roku, Starostwo wypłacało dotacje na podstawie stawek obowiązujących w roku poprzednim, a następnie dokonywało korekty wypłat.

Dotacje dla organów prowadzących szkoły ujęte były w budżecie powiatu na poszczególne lata. Kwoty dotacji ujęte były w rozdziałach 80120 – Licea ogólnokształcące i 80130 – Szkolnictwo zawodowe, bez podziału na szkoły dla młodzieży i dorosłych. (dowód: akta kontroli str. 228-248, 444-450)

Zgodnie z art. 90 ust. 2a ustawy o systemie oświaty, do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, na który dotacja jest wnioskowana, z wnioskami o udzielenie dotacji na prowadzenie szkół niepublicznych o uprawnienia szkół publicznych wystąpiło:

- na 2013 r. pięć organów prowadzących w stosunku do 11 szkół dla dorosłych⁹;
- na 2014 r. cztery organy prowadzące w stosunku do 11 szkół dla dorosłych¹⁰;
- na 2015 r. cztery organy prowadzące w stosunku do dziewięciu szkół dla dorosłych¹¹.
(dowód: akta kontroli str. 143-203)

Wnioski o udzielenie dotacji na zorganizowanie kwalifikacyjnych kursów zawodowych, zgodnie z art. 80 ust. 8 ustawy o systemie oświaty, złożyły do 30 września roku poprzedzającego rok, na który dotacja była wnioskowana:

- na 2013 r. – cztery szkoły¹² wykazując planowaną liczbę 1.420 słuchaczy;
- na 2014 r. – jedna szkoła¹³, wykazując planowaną liczbę 25 słuchaczy;
- na 2015 r. – trzy szkoły, wykazując planowaną liczbę 80 słuchaczy. (dowód: akta kontroli str. 204-221)

Wnioski składane były za pomocą aplikacji elektronicznej pn. *Dotacje*¹⁴. Aplikacja *Dotacje* opracowana została przez Vulcan Sp. z o.o. i była dostępna pod adresem www.vulcan.net.pl/jst/powiatostrowiecki. Składała się ona z dwóch modułów: *Modułu dla JST* oraz *Modułu dla jednostek sprawozdawczych* (wnioskodawcy). Aplikacja umożliwiała obsługę wniosków i sprawozdań. Zawierała m.in. dane dotyczące dotowanych szkół, uczniów, rodzajów niepełnosprawności, rodzajów wydatków ponoszonych przez szkoły. Powiat miał możliwość określenia danych, jakie powinny zawierać sprawozdania składane za pośrednictwem aplikacji. W kolumnie rodzaj wydatku wpisywany był typ wydatku z zamkniętej listy określonych wydatków (np. konserwacja i drobne naprawy oraz remonty, zakup wyposażenia i sprzętu), a nie nazwa faktycznie poniesionego wydatku. Poza kolumnami obowiązkowymi zawierającymi informacje dotyczące rodzaju wydatków i kwoty, można było dodać 12 dodatkowych kolumn. W Starostwie dodano kolumny dotyczące rodzaju działalności (typ szkoły), opisu faktury, daty faktury i daty płatności z dotacji, a nie

⁹ PSFIW – szkoła policealna; EKSPERT – szkoła policealna, technikum uzupełniające; Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach (dalej: ZDZ) – technikum uzupełniające, szkoła policealna; Centrum Nauki i Biznesu ŻAK sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi (dalej: ŻAK) – szkoła policealna, liceum uzupełniające, liceum ogólnokształcące; Centrum Edukacji Zawodowej w Ostrowcu Św. (dalej: CEZ) – liceum ogólnokształcące, szkoła policealna, liceum uzupełniające.

¹⁰ EKSPERT – szkoła policealna, technikum uzupełniające; ZDZ – liceum, technikum uzupełniające, szkoła policealna; ŻAK – szkoła policealna, liceum uzupełniające, liceum ogólnokształcące, gimnazjum; CEZ – liceum ogólnokształcące, szkoła policealna.

¹¹ CEZ – liceum ogólnokształcące, szkoła policealna; ZDZ – liceum, technikum uzupełniające, szkoła policealna; ŻAK – szkoła policealna, szkoła policealna medyczna, liceum; EKSPERT – szkoła policealna. Jeden z wniosków został złożony po 30 września 2015 roku, przy czym na podstawie art. 15 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 827) dotacja została udzielona.

¹² ŻAK, ZDZ, EKSPERT, PSFIW.

¹³ CEZ.

¹⁴ Wnioski dotyczące 2013 r. zostały złożone również na uprzednio obowiązujących drukach.

dodano informacji, czego faktycznie dotyczył wydatek. (dowód: akta kontroli str. 80, 249-280)

Wicestarosta wyjaśnił m.in.: (...) *Brak zdefiniowania większej liczby kolumn aplikacji, w których możliwe jest zawarcie uszczegółowionej informacji związane jest bezpośrednio z warunkami określonymi (nadanymi) przez autora programu, tj. Vulcan poprzez to, że uszczegółowienie to sprowadza się do wyboru określeń z ustalonych i przypisanych słowników. Od roku 2013, tj. od czasu jej użytkowania Aplikacja niniejsza jako nowy produkt podlegała sukcesywnej modyfikacji. Jednocześnie właściwe komórki j.s.t. (Wydział Edukacji, Wydział Finansowy) pozostawały na stanowisku, że działania w zakresie monitorowania sposobu wykorzystania środków z udzielanych szkołom dotacji oraz składanych przez nie rozliczeń z jej wykorzystania były właściwe i wystarczające. Biorąc pod uwagę spostrzeżenie Kontrolującego, co do możliwości pełniejszego wykorzystania aplikacji od miesiąca czerwca br. dokonano modyfikacji poprzez zmianę tytułu w kolumnie nr 5 „szczegółowy opis faktury lub dokumentu (należy wpisać nazwę wydatku zgodnie z zapisem na fakturze)” oraz dodano kolumny nr 8, 9 i 10.*

Wprowadzono (zmodyfikowano) następujące kolumny w sprawozdaniu:

- szczegółowy opis faktury lub dokumentu (należy wpisać nazwę wydatku zgodnie z zapisem na fakturze);
- pomoce dydaktyczne i wyposażenie i inne związane z procesem dydaktycznym;
- wydatki administracyjne i utrzymanie budynku;
- wynagrodzenia. (dowód: akta kontroli str. 717-725)

Aplikacja *Dotacje* umożliwiała również sporządzanie następujących raportów dotyczących uczniów:

- uczniowie młodsi niż (...),
- uczniowie, na których należy się dodatkowa dotacja,
- uczniowie spoza terenu naszej JST,
- uczniowie wykazani jednocześnie w kilku jednostkach,
- uczniowie zmieniający szkołę. (dowód: akta kontroli str. 249-250, 271-272, 279-280)

Badanie w zakresie wywiązywania się organów prowadzących szkoły dla dorosłych z obowiązku składania sprawozdań z liczby uczniów oraz z rozliczenia dotacji przeprowadzone dla trzech organów prowadzących¹⁵ wykazały, że Starostwo nie wyegzekwowało terminowego składania sprawozdań. Zgodnie z obowiązującymi w okresie objętym kontrolą zasadami udzielania i rozliczania dotacji, do piątego dnia każdego miesiąca organ prowadzący szkołę miał obowiązek złożyć informację o faktycznej liczbie uczniów według stanu na pierwszy dzień miesiąca. Z powyższego obowiązku w latach 2013-2015:

- EKSPERT wywiązał się terminowo 20 na 36 razy (opóźnienie od 1 do 164 dni), a raz złożył sprawozdanie jedynie w aplikacji *Dotacje*;
- ŻAK wywiązał się terminowo 23 na 36 razy (opóźnienie od 1 do 5 dni), a raz złożył sprawozdanie jedynie w aplikacji *Dotacje*;
- PSFiW wywiązał się terminowo 2 na 8 razy (opóźnienie od 1 do 103 dni).

Zgodnie z zasadami udzielania i rozliczania dotacji do piątego dnia każdego miesiąca organ prowadzący szkołę miał obowiązek złożyć informację o frekwencji w miesiącu poprzednim. Z powyższego obowiązku w latach 2013-2015:

- EKSPERT wywiązał się terminowo 13 na 36 razy (opóźnienie od 1 do 305 dni), a 12 razy złożył sprawozdanie jedynie w wersji elektronicznej w aplikacji *Dotacje*;
- Żak wywiązał się terminowo 8 na 36 razy (opóźnienie 1 dzień), a 25 razy złożył sprawozdanie jedynie w aplikacji *Dotacje*;
- PSFiW nie wywiązał się ani razu.

¹⁵ ŻAK – szkoła policealna, liceum i technikum uzupełniające, EKSPERT – szkoła policealna i technikum uzupełniające i PSFiW – szkoła policealna.

Organ prowadzący szkołę, zgodnie z zasadami udzielania i rozliczania dotacji miał obowiązek sporządzać miesięczne sprawozdanie z rozliczenia dotacji w terminach do 20 każdego następnego miesiąca. Za 2013 r. EKSPERT złożył jedynie dwa sprawozdania miesięczne z jedenastomiesięcznym opóźnieniem, za 2014 r., w terminie złożył 10 sprawozdań, a w 2015 r. – 9 sprawozdań. Żak terminowo złożył sześć sprawozdań za 2013 r., 12 sprawozdań za 2014 r. i 11 sprawozdań za 2015 r. Opóźnienia wynosiły nie więcej niż dwa dni. PSFiW złożyła siedem sprawozdań miesięcznych, z czego pięć po zakończeniu działalności (opóźnienie do 149 dni). (dowód: akta kontroli str. 314-316, 420-443)

Wicestarosta wyjaśnił m.in.: *nieterminowość w przekazywaniu sprawozdań dotyczących faktycznej liczby uczniów w tym frekwencji oraz rozliczeń z wykorzystania dotacji przez CKZ „Ekspert” oraz PSFiW była wynikiem wewnętrznego sposobu zarządzania tymi placówkami przez ich osoby prowadzące. Działania i obowiązki przypisane dyrektorowi jednej jak i drugiej placówki w pewnym okresie czasu objętego kontrolą sprawowała Pani E.Ch., natomiast powinności organu prowadzącego w sposób faktyczny przejął na siebie Pan J.Ch. Na skutek prywatnych problemów wymienionych osób, (...) kwestia terminowości w składaniu informacji i rozliczeń jak również kwestia jakiegokolwiek komunikacji pomiędzy Starostwem Powiatowym, a wymienionymi osobami w praktyce okazała się niemożliwa. Świadczą o tym ponadto pozostające bez odpowiedzi pisma-wezwania kierowane do tych placówek. Z uwagi na taki stan rzeczy pracownicy Wydziału Edukacji podejmowali wielokrotnie inne próby kontaktu to jest: rozmowy telefoniczne jak też próby osobistego kontaktu w siedzibach tych szkół. Działania niniejsze nie przynosiły zmiany co do zaistniałego stanu rzeczy i tym samym organ dotujący nie miał możliwości skutecznego wyegzekwowania dokumentów.* (dowód: akta kontroli str. 718- 762)

Powyższe wyjaśnienia znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji źródłowej. (dowód: akta kontroli str. 726- 762)

Organ prowadzący szkołę, zgodnie z zasadami udzielania i rozliczania dotacji, miał obowiązek składać półroczne i roczne rozliczenia przekazanej dotacji (sprawozdania) odpowiednio do 20 lipca i 20 stycznia roku następnego. Sprawozdania miały być wygenerowane za pomocą aplikacji *Dotacje*, jednak aplikacja ta nie umożliwiała sporządzania sprawozdań półrocznych i rocznych, a jedynie miesięczne zawierające zestawienie wydatków z danego miesiąca i łączną kwotę od początku roku. Jako jedyny sprawozdania roczne za lata 2013 i 2015 złożył EKSPERT na nieaktualnych drukach, stanowiących załącznik do uchwały Rady Powiatu z 2009 r. (dowód: akta kontroli str. 63-98, 249-280, 420-443, 451-522)

Powiat nie zawsze przekazywał dotacje zgodnie z art. 90 ust. 3c ustawy o systemie oświaty, tj. w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, a od 1 stycznia 2014 r. części za grudzień w terminie do dnia 15 grudnia. W 2013 r., w związku z nieskładaniem przez EKSPERT sprawozdań dotyczących frekwencji słuchaczy i rozliczenia dotacji, Starosta wstrzymał wypłacanie dotacji od miesiąca maja do listopada. Właściciel szkoły został poinformowany o wstrzymaniu wypłacania dotacji i przyczynach takiego działania. Dotację za miesiące od maja do grudnia 2013 r. wypłacono w grudniu, po uzupełnieniu sprawozdań dotyczących frekwencji słuchaczy. Wstrzymanie wypłaty dotacji dla EKSPERT miało ponownie miejsce we wrześniu 2014 r. Starostwo dokonało wypłaty należnej dotacji z miesięcznym opóźnieniem, w dniu 28 października 2014 r. Starosta wstrzymał dotację dla PSFiW za miesiące maj i czerwiec 2013 r. ze względu na niezłożenie rozliczenia dotacji za styczeń i kwiecień oraz braki w dokumentacji szkoły stwierdzone podczas kontroli. (dowód: akta kontroli str. 420-578)

Wyjaśniając powody wstrzymania wypłacania dotacji Wicestarosta wskazał m.in. na te same przyczyny, co w wyjaśnieniach dotyczących nieterminowego składania sprawozdań. (dowód: akta kontroli str. 717-765)

W okresie objętym kontrolą wpłynął jeden wniosek o refundację kosztów za przeprowadzenie kwalifikacyjnych kursów zawodowych. Wniosek dotyczył 12 słuchaczy, którzy uzyskali kwalifikacje w zakresie montażu i konserwacji maszyn i urządzeń

elektrycznych (technik elektryk). Do wniosku dołączono wykaz świadectw i dyplomów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w sesji sierpień – październik 2014 r. oraz indywidualne wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Kwotę przysługującej dotacji na jednego uczestnika kursów kwalifikacyjnych zawodowych wyznaczono na podstawie metryczki subwencji oświatowej na 2014 r.¹⁶, według finansowego standardu A podziału subwencji w kwocie 5.243,31 zł i według wagi P₃₀ - dla uczestników kwalifikacyjnych kursów zawodowych organizowanych przez szkoły i placówki w wysokości 0,68. Wysokość dotacji na jednego uczestnika kwalifikacyjnego kursu zawodowego wyniosła 3565,45 zł. Powyższy wniosek wpłynął 22 grudnia 2014 r., a wypłaty dotacji w kwocie 42.785 zł dokonano w dniu 24 lutego 2015 r., tj. po 64 dniach, przy czym zgodnie z art. 90 ust. 9 ustawy o systemie oświaty należało wypłacić dotację w terminie 30 dni. (dowód: akta kontroli str. 224-225, 609-615)

Wicestarosta wyjaśnił: *przekazanie dotacji dla CEZ w terminie późniejszym, niż termin wynikający z daty złożenia wniosku nastąpiło z uwagi na okoliczności niezależne od organu dotującego. Przekroczenie ustawowego terminu przekazania niniejszej dotacji przypadającego na dzień 21 stycznia 2015 r. spowodowane było tym, że w terminie początku roku budżetowego 2015 trwały jeszcze ustalenia w zakresie obliczenia wskaźników zależnych od danych dotyczących tzw. algorytmu subwencji oświatowej na rok 2015 wynikających z zapisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2015¹⁷, co zostało opublikowane w dniu 31 grudnia 2014 roku. oraz informacją szczegółową: metryczką subwencji oświatowej na 2015 rok - Pismo Ministra Edukacji Narodowej znak DWST.WSSST.356.2812.2015 z dnia 12 lutego 2015 roku. O niniejszej sytuacji co do opóźnienia przekazania dotacji uprawniona strona, Pani A.P. została poinformowana telefonicznie i nie wносиła zastrzeżeń.* (dowód: akta kontroli str. 721, 765)

Zgodnie z zasadami udzielania i rozliczania dotacji, dotacje wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlegały zwrotowi, który miał następować na zasadach i w trybie określonym odrębnymi przepisami. Dotacje w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegały zwrotowi w terminie do 31 stycznia roku następnego. Nie we wszystkich przypadkach Starosta wyegzekwował prawidłowe rozliczenie i zwrot niewykorzystanej dotacji. PSFiW złożyła za rok 2013 r. rozliczenie dotacji za miesiące od lutego do sierpnia 2013 r. (likwidacja działalności z końcem sierpnia 2013 r.) wykazując łączną kwotę wydatków poniesionych na potrzeby szkoły w kwocie 45.142,85 zł, natomiast PSFiW otrzymało w 2013 r. dotację w łącznej wysokości 52.512,00 zł, kwota dotacji niewykorzystanej wyniosła 7.369,15 zł. Powyższa kwota nie została zwrócona na rachunek bankowy Starostwa. W 2013 r. EKSPERT otrzymał dotację w wysokości 179.837,00 zł, a do dnia 31 stycznia 2014 r. rozliczył jedynie wydatki poniesione w miesiącach styczniu i lutym 2013 r. na łączną kwotę 42.116,33 zł. Starostwo nie podejmowało udokumentowanych działań w celu wyegzekwowania rozliczenia rocznego lub zwrotu dotacji. Rozliczenie pozostałej kwoty (rozliczenie roczne, nie było rozliczeń miesięcznych) wpłynęło do Starostwa 7 listopada 2014 r. W rozliczeniu wykorzystania dotacji za grudzień 2015 r. (narastająco od początku roku) EKSPERT wykazał kwotę dotacji przeznaczonej na wydatki bieżące jednostki w wysokości 171.565,26 zł (wg podliczenia rozliczeń miesięcznych 171.564,63 zł, tj. o 0,63 zł mniej). W 2015 r. EKSPERT otrzymał dotację w wysokości 171.646 zł, tj. o 80,76 zł więcej niż wykorzystano. W rozliczeniu wykorzystania dotacji za grudzień 2015 r. EKSPERT wykazał dotację niewykorzystaną w kwocie 200,54 zł i taką kwotę zwrócił na rachunek bankowy Starostwa w dniu 20 stycznia 2016 r. Starostwo nie wyjaśniło przyczyny zwrotu niewykorzystanej dotacji w kwocie wyższej o 119,76 zł. (dowód: akta kontroli str. 420-443, 451-522, 545-575, 589)

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w 2014 r. (Dz. U. poz. 1687)

¹⁷ Dz. U. z 2014 r. poz. 1977.

W okresie objętym kontrolą Starosta przeprowadził kontrole w czterech szkołach dla dorosłych. Zarząd Powiatu uchwałą 57/2013 z 29 kwietnia 2013 r. upoważnił pracowników Wydziału Edukacji do przeprowadzenia kontroli w szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkoły publicznej, dotowanych z budżetu powiatu. Imienne upoważnienia do kontroli wystawiał Starosta. Kontrole zostały przeprowadzone w maju i czerwcu 2013 r. i dotyczyły uczestnictwa uczniów (słuchaczy) w zajęciach. W dwóch szkołach¹⁸ stwierdzono nieprawidłowości dotyczące wykazanej liczby uczniów spełniających warunek przyznania dotacji, tj. uczestnictwa w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych (art. 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty). W wyniku przeprowadzonej kontroli w EKSPERT, organ prowadzący szkołę dokonał korekty *Sprawozdań z liczby uczniów* za maj i czerwiec 2013 r. Zmniejszeniu uległa liczba uczniów, na których przysługuje dotacja w maju ze 152 do 56, a w czerwcu z 142 do 66.

W wyniku kontroli PSFiW stwierdzono, że warunek konieczny do przyznania dotacji, tj. uczestniczenie w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych spełniało w maju 2013 r. 31 uczniów spośród 64 wykazanych w sprawozdaniu oraz w czerwcu 2013 r. – odpowiednio 21 z 50. Ponadto stwierdzono braki w podpisach liczby uczniów obecnych na zajęciach. Szkołę zlikwidowano z dniem 1 września 2013 r.

W okresie objętym kontrolą Starosta nie przeprowadzał w szkołach dla dorosłych kontroli w zakresie zgodności ponoszonych z dotacji wydatków z określonymi w art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty. (dowód: akta kontroli str. 281-292)

Starosta dwukrotnie wystąpił do Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty z wnioskiem o przeprowadzenie w trybie nadzoru pedagogicznego postępowania w zakresie spełniania przez szkoły warunków określonych w art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, tj. spełniania warunków do posiadania przez szkołę niepubliczną uprawnień szkoły publicznej. W wyniku przeprowadzonej w maju 2013 r. kontroli w PSFiW wizytator Kuratorium Oświaty w Kielcach stwierdził m.in. następujące nieprawidłowości:

- niewdrożenie nowej podstawy programowej w klasach pierwszych na kierunku technik usług kosmetycznych;
- brak szkolnego zestawu programów nauczania;
- nieprawidłowe ramowe plany nauczania dla klas pierwszych;
- brak w statucie zagadnień dotyczących okresu i sposobu przechowywania dokumentacji egzaminacyjnej;
- brak pisemnych prac egzaminacyjnych obecnych słuchaczy i z lat minionych;
- rozbieżności pomiędzy listą słuchaczy wg dzienników zajęć a księgą słuchaczy;
- słuchaczom przyjętym na rok szkolny 2012/2013 nie wydano indeksów.

Po przeprowadzonej kontroli wizytator wydał zalecenia z terminem realizacji do 17 czerwca 2013 r. Z udostępnionej dokumentacji nie wynika, czy zalecenia zostały zrealizowane. Szkoła zakończyła działalność z dniem 1 września 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 293-316)

W wyniku przeprowadzonej również w maju 2013 r. kontroli w EKSPERT wizytator Kuratorium Oświaty w Kielcach stwierdził m.in. następujące nieprawidłowości:

- nie określono w statucie zasad przechowywania dokumentacji egzaminacyjnej i prac kontrolnych;
- brak dzienników zajęć z roku szkolnego 2011/2012;
- częściowy brak wpisów realizacji semestralnego planu zajęć w dziennikach zajęć;
- słuchacze nie zostali zapoznani z zasadami przedmiotowego systemu oceniania;
- brak dokumentów potwierdzających fakt, że realizowane w szkole programy nauczania dyrektor dopuścił na wniosek nauczyciela, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej. (dowód: akta kontroli str. 321-419)

W latach objętych kontrolą dyrektorzy szkół, dla których organem prowadzącym był Starosta, dostarczali do Starostwa protokoły z kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkoły, zgodnie z § 3 rozporządzenia

¹⁸ EKSPERT i PSFiW.

Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach¹⁹, (dowód: akta kontroli str. 590-608)

W latach szkolnych 2012/2013 – 2014/2015 Starosta nie przeprowadzał kontroli w szkołach dla dorosłych, dla których był organem prowadzącym w zakresie określonym w art. 34a ust. 1 i 2 ustawy o systemie oświaty, tj.:

- prawidłowości dysponowania przyznanymi szkole lub placówce środkami budżetowymi oraz pozyskanymi przez szkołę lub placówkę środkami pochodzącymi z innych źródeł, a także gospodarowania mieniem;
- przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów;
- przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki. (dowód: akta kontroli str. 282)

W 2016 r. Starosta przeprowadził audyt w zakresie gospodarki finansowej w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim za 2015 r., po którym wydano 19 zaleceń. Stwierdzone nieprawidłowości m.in. dotyczyły:

- niezgodności regulaminów wewnętrznych z aktualnymi przepisami;
- nieujęcia w księgach rachunkowych wartości nieruchomości gruntowej;
- brak numerów inwentarzowych na części mienia ruchomego jednostki;
- prowadzenia rachunkowości i sprawozdawczości jednostki;
- naliczania dodatkowego wynagrodzenia rocznego i nagrody jubileuszowej;
- zawierania umów na czas nieoznaczony. (dowód: akta kontroli str. 616-645)

Wicestarosta wyjaśnił m.in.: *nadzór w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, w szczególności co do prawidłowości dysponowania przyznanymi środkami budżetowymi, przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów oraz przepisów organizacji pracy szkoły prowadzono m.in. poprzez:*

- planowanie i sprawowanie nadzoru nad realizacją budżetu z uwzględnieniem prawidłowej organizacji procesu dydaktycznego;
- zatwierdzanie arkuszy organizacyjnych szkół i placówek;
- gromadzenie i przetwarzanie danych w Systemie Informacji Oświatowej;
- sporządzanie informacji z realizacji zadań oświatowych (na podstawie danych przekazywanych przez jednostki oświatowe)
- udział w czynnościach prowadzonych przez organy nadzoru pedagogicznego (kurator oświaty) w zakresie ewaluacji (oceny) pracy szkół i placówek;
- inne działania doraźne wynikające z realizacji zadań bieżących.

Nadmienić należy, że plany finansowe dla zespołów szkół (jednostek organizacyjnych) tworzone są łącznie w rozdziałach klasyfikacji budżetowej, a nie dla każdego typu szkoły. W związku z powyższym ponoszone wydatki związane ze szkołą dla dorosłych wykazywane są łącznie z wydatkami szkoły młodzieżowej. Poprzez regularną kontrolę wydatków (sprawozdania Rb), kontrolowane są wydatki zarówno szkoły młodzieżowej, jak i dla dorosłych. (dowód: akta kontroli str. 710)

Stosownie do art. 50 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej²⁰, Starosta weryfikował poprawność danych przekazywanych w ramach SIO. Na corocznie przekazywanych do MEN wykazach szkół i placówek prowadzonych/dotowanych przez powiat ostrowiecki do wyliczenia subwencji oświatowej znajdowała się adnotacja naczelnika Wydziału Edukacji o dokonanej weryfikacji²¹.

W dniu 2 stycznia 2013 r. Starosta przekazał do MEN zweryfikowany wykaz szkół i placówek prowadzonych/dotowanych przez powiat celem wyliczenia subwencji oświatowej dla powiatu na 2013 r. W wykazie zamieszczono dane dotyczące 57 szkół/placówek.

¹⁹ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm.

²⁰ Dz. U. z 2015 r. poz. 45, ze zm.

²¹ Szkoły, które miały nabór dwukrotnie w ciągu roku był wykazywane dwa razy, oddzielnie dla każdego naboru.

W powyższym wykazie znajdowało się 19 szkół dla dorosłych, w których wykazano 1.749 uczniów, w tym:

- cztery licea ogólnokształcące, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej (450 uczniów);
- jedno publiczne liceum ogólnokształcące (41 uczniów);
- jedno liceum ogólnokształcące uzupełniające dla absolwentów, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej (31 uczniów);
- trzy technika uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej (167 uczniów);
- trzy publiczne technikum uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (117 uczniów);
- pięć szkół policealnych, niepublicznych o uprawnieniach szkoły publicznej (920 uczniów);
- dwie szkoły policealne publiczne (23 uczniów). (dowód: akta kontroli str. 118-124)

W dniu 7 stycznia 2014 r. Starosta przekazał do MEN zweryfikowany wykaz szkół i placówek prowadzonych/dotowanych przez powiat celem wyliczenia subwencji oświatowej dla Powiatu na 2014 r. W wykazie zamieszczono dane dotyczące 48 szkół/placówek. W powyższym wykazie znajdowało się 16 szkół dla dorosłych, w których wykazano 1.485 uczniów, w tym:

- pięć liceów ogólnokształcących niepublicznych o uprawnieniach szkoły publicznej (523 uczniów);
- jedno publiczne liceum ogólnokształcące (46 uczniów);
- jedno liceum ogólnokształcące uzupełniające dla absolwentów, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej (24 uczniów);
- dwa technika uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej (39 uczniów);
- dwa publiczne technikum uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (38 uczniów);
- pięć szkół policealnych, niepublicznych o uprawnieniach szkoły publicznej (815 uczniów). (dowód: akta kontroli str. 125-133)

W dniu 9 stycznia 2015 r. Starosta przekazał do MEN zweryfikowany wykaz szkół i placówek prowadzonych/dotowanych przez powiat celem wyliczenia subwencji oświatowej dla powiatu na 2015 r. W wykazie zamieszczono dane dotyczące 47 szkół/placówek. W powyższym wykazie znajdowało się 15 szkół dla dorosłych, w których wykazano 1.613 uczniów, w tym:

- pięć liceów ogólnokształcących, niepublicznych o uprawnieniach szkoły publicznej (489 uczniów);
- dwa publiczne licea ogólnokształcące (77 uczniów);
- technikum uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej (10 uczniów);
- dwa publiczne technikum uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (35 uczniów);
- pięć szkół policealnych, niepublicznych o uprawnieniach szkoły publicznej (1.002 uczniów).

W okresie objętym kontrolą Starosta w 2015 r., w wyniku analizy wydruku subwencji oświatowej na 2015 r., dokonał korekty danych w dwóch placówkach, w których organem prowadzącym był powiat.

Na przekazywanych corocznie do MEN powyższych wykazach, niektóre szkoły wykazywane były dwukrotnie, oddzielnie dla naboru na semestr zimowy i semestr letni. (dowód: akta kontroli str. 109-142)

Naczelnik Wydziału Edukacji wyjaśnił m.in.: *organy prowadzące te szkoły składały jeden wniosek bez podziału na dwa nabory. Wniosek jest generowany automatycznie z bazy danych SIO. Tym samym j.s.t nie ma wpływu na jego formę i zawartość. Wykazanie w wydruku pod kolejnymi pozycjami szkoły rozróżnionej informacją o naborze dotyczy tej*

samej jednostki organizacyjnej (szkoły danego typu), czego potwierdzeniem jest identyfikator w postaci numeru REGON. Z informacji uzyskanej drogą telefoniczną w Ministerstwie Edukacji Narodowej (Departament współpracy z JST), która to informacja została przekazana przez Pana Andrzeja Urmańskiego wynika, że zgodnie z klasyfikacją rubryk zawartych w sporządzanych przez poszczególne jednostki (szkoły) danych w bazach SIO nabór do szkół raportowany jest odrębnie. Aplikacja ustawiona jest na rozróżnienie zakresu zadań realizowanych (dotowanych) co do trybu kształcenia (stacjonarny/zaoczny), a co za tym idzie ze względu na stosowanie w kalkulacji subwencji oświatowej tzw. wag odnoszących się do realizowanych zadań szkolnych i pozaszkolnych. (dowód: akta kontroli str. 714)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie objętym kontrolą Starosta nie przeprowadził żadnej kontroli w zakresie wykorzystania otrzymanych przez szkoły dla dorosłych dotacji, z punktu widzenia spełnienia wymogów określonych w art. 80 ust. 3d oraz art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty. Nie korzystał zatem z uprawnień wynikających z art. 80 ust. 3e oraz art. 90 ust. 3e ustawy o systemie oświaty, stanowiących, że organy jednostek samorządu terytorialnego mogą kontrolować prawidłowość pobrania i wykorzystania dotacji przyznanych m.in. szkołom z budżetu tych jednostek. Również w zasadach udzielania i rozliczania dotacji wskazano, że powiatowi przysługuje prawo kontroli prawidłowości i sposobu wykorzystania dotacji. (dowód: akta kontroli str. 62-98, 282)

Wicestarosta wyjaśnił m.in.: (...) Brak kontroli w zakresie wykorzystania środków z udzielonych dotacji dla szkół dla dorosłych co do sposobu ich wykorzystania stosownie do wymogów określonych w art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty poprzez szczegółowe badanie dokumentów w dotowanych szkołach (dokumentów w organach prowadzących) wynikał m.in. z przeświadczenia beneficjentów dotacji (organów prowadzących) z podmiotowego jej charakteru jak też utrudnianiu jej prowadzenia. Podjęta w okresie wcześniejszym (w r. szk. 2011/2012) próba kontroli sposobu wykorzystania dotacji udzielanej dla szkół dla dorosłych prowadzonych przez Centrum Nauki i Biznesu „Żak” spotkała się z odmową organu prowadzącego, który nie dostarczył dokumentów finansowych do siedziby szkoły w Ostrowcu Św. informując jednocześnie, że dokumentacja niniejsza pozostaje do wglądu w Łodzi, w kancelarii prowadzącej finansową obsługę Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o.o. w Łodzi. Ponadto dodać należy, że kwestia prowadzenia kontroli w tym zakresie pozostająca co do zasady na styku działania dwóch komórek organizacyjnych, tj. Wydziału Edukacji, Kultury, Kultury Fizycznej i Turystyki (WEKKFiT) oraz komórki - Stanowisko ds. Audytu Wewnętrznego nie została w sposób jednoznaczny ujęta w planach kontroli zarządczej, która to kontrola co do jej organizacji i skutecznego funkcjonowania zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych należy do kompetencji przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego. Równocześnie w omawianym okresie Naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury, Kultury Fizycznej i Turystyki wyrażał stanowisko, że działania w zakresie sprawowanego nadzoru nad szkołami niepublicznymi, w tym sposobu wykorzystania środków z udzielanych szkołom dotacji oraz składanych rozliczeń z jej wykorzystania są właściwe i wystarczające. (dowód: akta kontroli str. 708-710)

2. Zgodnie z zasadami udzielania i rozliczania dotacji obowiązującymi w okresie objętym kontrolą organ prowadzący szkołę miał obowiązek składać półroczne i roczne sprawozdania rozliczenia przekazanej dotacji odpowiednio do 20 lipca i 20 stycznia roku następnego, które miały być wygenerowane za pomocą aplikacji *Dotacje*.

Starosta nie umożliwił organom prowadzącym szkoły wywiązania się z powyższego obowiązku, ponieważ w aplikacji *Dotacje* brak było możliwości generowania sprawozdań półrocznych i rocznych. (dowód: akta kontroli str. 63-98, 249-280, 427-433, 451-522)

Wicestarosta wyjaśnił: półroczne i roczne sprawozdania rozliczenia przekazanej dotacji odpowiednio w terminach 20 lipca i 20 stycznia roku następnego wynikające z zapisu w uchwale w praktyce stosowanej przez właściwe merytorycznie komórki sprowadzał się do analizowania comiesięcznych sprawozdań z wykorzystania dotacji. Na tej podstawie na potrzeby własne j.s.t. analizowano w zakresie półrocznym i rocznym poziom wydatków z dotacji podmiotowych. Powyższa sytuacja sprowadza się do konieczności dokonania modyfikacji APLIKACJI Vulcan. Starostwo Powiatowe jako użytkownik niniejszego narzędzia występuje o dokonanie takiej zmiany celem zapewnienia właściwego narzędzia do realizowania zadań wynikających z uchwały. (dowód: akta kontroli str. 718)

3. Starosta nie wyegzekwował zwrotu niewykorzystanej w 2013 r. dotacji w wysokości 7.369,15 zł (przekazana dotacja – 52.512,00 zł, rozliczona – 45.142,85 zł) od PSFiW. (dowód: akta kontroli str. 63-98, 427-443, 551).

Zgodnie z art. 251 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²² oraz zasadami udzielania i rozliczania dotacji, dotacje w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi w terminie do 31 stycznia roku następnego.

Wicestarosta wyjaśnił, że kwestia braku zwrotu przez PSFiW niewykorzystanej w 2013 roku dotacji w wysokości 7.369,15 zł była wynikiem braku dostępu do dokumentacji dotyczącej przyjęcia, wydatkowania i rozliczania dotacji. (dowód: akta kontroli str. 720-721)

4. W 2015 r. EKSPERT otrzymał dotację w wysokości 171.646 zł, z której rozliczył wydatki w wysokości 171.565,26 zł, tj. w kwocie o 80,76 zł mniejszej niż otrzymał. W rozliczeniu rocznym z wykorzystania dotacji EKSPERT wykazał dotację niewykorzystaną w kwocie 200,54 zł i taką kwotę zwrócił na rachunek bankowy. Do rozpoczęcia niniejszej kontroli Starosta nie wyjaśnił różnicy w wysokości 119,76 zł pomiędzy należnością podlegającą zwrotowi a faktycznie zwróconą. (dowód: akta kontroli str. 63-98, 420-422, 451-467, 549-550)

Wicestarosta wyjaśnił m.in.: w odniesieniu do kwoty 200,54 tj. dokonanego zwrotu z tytułu niewykorzystanej dotacji tj. w kwocie wyższej niż należna wyjaśnić można, że z analizy dokumentu druk: SPRF-777 Rozliczenie wykorzystania dotacji z dnia 18.01.2016 r. wynika, że przedmiotowy dokument nie został w pełni skorygowany w zakresie kolumny kwota dotacji niewykorzystanej – narastająco. (dowód: akta kontroli str. 721)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²³, wnioskuje o:

1. Korzystanie z uprawnienia do przeprowadzania kontroli w zakresie wykorzystania przez szkoły dotacji na cele określone w art. 80 ust. 3d oraz art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty.
2. Podjęcie działań zmierzających do dostosowania aplikacji Dotacje do wymogów wynikających z uchwał Rady Powiatu dotyczących zasad udzielania i rozliczania dotacji, w zakresie obowiązków sprawozdawczych organów prowadzących szkoły dla dorosłych.
3. Wyegzekwowanie od PSFiW zwrotu niewykorzystanej części dotacji w wysokości 7.369,15 zł wraz z należnymi odsetkami.
4. Ustalenie właściwej kwoty zwrotu niewykorzystanej dotacji przez EKSPERT za 2015 r.

²² Dz. U. z 2013 r. poz. 885, ze zm.

²³ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096, ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia 18 lipca 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Dyrektor
Grzegorz Walendzik

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach

podpis
Grzegorz Walendzik

Piotr Fatalski
główny specjalista kontroli państwowej

Podpis